

Po proslovu univ. prof. dr. Jaroslava Kallaba ujímá se slova místopředseda sen. pres. n. s. V. Herrnritt, jehož přednášku přináší »Věstník čs. společnosti pro právo trestní«. Ve své přednášce probral: Řízení přípravné, Řízení obžalovací, Hlavní přelíčení před soudem sborovým a soudy porotními a na konec vyzval k diskusi. Diskuse se zúčastnili univ. prof. dr. Jar. Kallab a státní zástupce u gener. prokuratory František Břečka, jenž ve své delší řeči dospěl k závěru, že řízení o námitkách je zařízením problematickým, které by v praxi mohlo vésti k nesrovnalostem. Je pro omezení námitek na otázky, které se dají posoudit ze stavu spisů (jako na př. přomlčení, nedostatek zmocnění) ovšem za účasti stran. Dotkl se také otázky porotců, uznáv, že je naprosto správné, aby předseda vyložil porotcům, oč se jedná. Za méně správné však považuje právní poučení, jehož se má dostati porotcům, a přimlouvá se za to, aby na začátku byl porotcům vyložen pouze skutkový stav věcí, kdežto právní stav byl ponechán až na konec, nebo, aby porotcům byly ponechány otázky čistě skutkové a soudům otázky právní. Tím by odpadlo i právní poučení, což odůvodňuje tím, že kořen veškerého zla porot leží v tom, že porotcové se mýlí zpravidla jen v otázkách právních (méně v otázkách skutkových); jenom tím by byly poroty odůvodněny a také zjednodušeny. A konečně podotkl, že kontrolním otázkám nerozumí ani obhájci ani soud a kdyby je soud měl dávat z úřední povinnosti — jak žádá osnova — stav by byl ještě horší. Vývody přednášejícího byly vyslechnuty s velkou pozorností. K řeči pana stát. zást. Břečky přičinil pak několik poznámek pan Dr. Norbert Okenfus, rada n. s.

Nato k návrhu jednotlivých účastníků usneseno, aby pro příště schůze byly konány jako debatní večery a aby byly svolány již na 18. hod. a dále, aby v programu byly předem vytýčeny body debaty, aby se na ni jednotliví pánové mohli připravit.

Poté místopředseda děkuje za čilé zúčastnění se debaty a schůzi končí.

(Členské přihlášky, nabídky přednášek a podněty pro diskuse přijímají pro Moravu místopředseda Čs. společnosti pro právo trestní sen. pres. V. Herrnritt a její jednatel prof. Dr. Jar. Kallab, na dotazy odpoví Ústav pro právo trestní při Masarykově universitě v Brně, Smetanova 16.) E. O.

Jubilejní instalace rektora Komenského university v Bratislavě

V den desátého výročí zahájení přednášek na universitě Komenského dne 9. prosince t. r. byl slavnostně instalován první její rektor Dr. Kristián Hynek. Za přítomnosti zástupců ministerstva školství, zemského presidenta Drobného a zástupců úřadů ujal se slova prorektor Dr. Albert Pražák. Ve své skvělé a obšírné zprávě rektorské podal historii Komenského university a bohatým statistickým materiálem podložil obraz jejího radostného vývoje a vvtkl program pro budoucnost. Vzpomenul těžkých dob před deseti lety, kdy přišli do Bratislavy první profesori v čele s prof. Dr. Hynkem, aby z ničeho vybudovali unversitu. Všechn majetek veřejný, který tu byl ze starých Uher, byl prohlašován za soukromý a jen energickým zásahnutím se stalo, že všeobecná nemocnice byla prohlášena za lékařskou fakultu, právnická akademie za právnickou fakultu. Tak vznikla bratislavská universita, mající prvý rok 8 profesorů a 128 posluchačů. Universita rychle rostla z malých počátků, dik tomu, že v jejím čele stály opravdu tvůrčí osobnosti. V roce 1928/29 měla již 89 učitelských sil a 1582 posluchačů. Prorektor Pražák vzpomenul odchodu profesorů Dr. Štůly a Dr. Ot. Sommera do Prahy a smrti nadějného učence Dr. Franka. S radostí konstatoval, že Dr. Otakar Sommer, jenž zanechal tak krásnou památku po svém působení v srdcích všech svých žáků, ač odešel na Karlovu universitu, přece zůstal dále členem zkušebních komisí, členem Šafaříkovy učené společnosti a redaktorem její revue »Brati-

slavy». Dále dotkl se prorektor některých nedostatků university, protestoval proti deklasování bratislavské university na universitu provinční, jak se to stalo zejména zařazením universitní knihovny do třetí platové stupnice a nikoli do druhé, ač právě bratislavská knihovna jest knihovnou skvělou, čítající dnes již 180.000 svazků, dík péči Dr. Emlera. Vytkl slovenské mládeži akademické málo zájmu o vědeckou dráhu, která sice znamená oběti, ale prohlásil, že Slovensko přímo žádá oběti a popření egoismu od svých synů. Charakterisoval produkci vědeckou jako normální, zmínil se o významu nově ustanoveného Ústavu pro studium slovanských práv a o činnosti extensí, které nyní budou vydávati jediný extensní sborník společně s extensemi university pražské a brněnské. Řečník vyslechl se dále proti numeru klousu, stejně však proti nostrifikaci diplomů hlavně těch, kteří studují ze Slovenska v Pešti. Problému cizinců není na bratislavské universitě, neboť nedosahují ani 6%. Uvítal příliv posluchačů ze zemí historických a přimlouval se za mohutnější fluktuaci posluchačů z jedné university na druhou, a tak praktické upevňování idee československé. Trpce si stěžoval na nedostatek zájmu vlády a země o potřeby mladé university, která dnes nemá ještě důstojné budovy pro posluchárny a musí se tisniti v poměrech nemožných. Skvělý závěr řeči obsahoval apel na mladou generaci slovenskou, aby zanechala přepjatého přecitlivění jazykového a pracovala k splynutí obou větví v jednom státě. Jeho řeč byla odměněna dlouhotrvajícím potleskem. Na to prorektor Pražák oznámil zvolení prof. Dr. Kristiána Hynka rektorem a instaloval jej v jeho úřad. Nového rektora pozdravil jménem fakultních spolků MUC. Matulay. Rektor Kristian Hynek roku 1918 byl jmenován mimořádným profesorem, r. 1919 odešel do Bratislavy jako řádný profesor a první rektor nové university. Podruhé byl zvolen rektorem hned roku následujícího a po třetí v jubilejním roce 1929. Není jen vědcem, nýbrž i harmonickým člověkem, směřujícím k universalitě. Jeho lidské kvality a jeho filosofické založení činí z něho muže na pravém místě, na něhož je universita Komenského hrda. Svou odbornou přednášku »O pojmu osobnosti v medicíně« skončil slovy, že má si býti studentsvo vědomo, že nikoli jen zděděné vlastnosti determinují člověka, nýbrž že každý se může vychovati směrem, kterým chce, že každý student, podobně jako Napoleonův voják má ve své tornistře maršálskou hůl. Dobýt té maršálské hole a nésti ji hodně vysoko, to má být cílem každého.

S. K.

Sjazd právnický vo Varšave. Druhý riadný sjazd poľských právnikov vo Varšave, konaný od 29. IX.—2. X. 29, bol čo do počtu účastníkov karáčšim z dosiaľ usporiadaných sjazdov právnických v Polsku. Zúčastnilo sa ho niekoľko so právnikov: Univerzitných profesorov práva, poslancov-právnikov, súdcov, prokurátorov, advokátov a notárov. Boli tiež prítomní zástupcovia právnikov-úradníkov a delegátov právnikov zo zahraničia, medzi nimi aj naši.

Správno — bol to už deviaty sjazd toho druhu, počítajúc predešlých osem (sjazd v Krakove 1887 a 1906 r., vo Lvove 1889 a 1912 r., v Poznani v 1892 a r. 1922 vo Varšave v r. 1920 a do Vilna r. 1924), avšak všetké predešlé, vyjmúc vilenský, boly sjazdami právnikov a ekonomistov a len vilenský z 1924 r. a toho ročný varšavský boly čiste právnickými.

Sjazd poznaňský v r. 1922 zaviedol isté zmeny v dosavadnom usporiadaní sjazdov; určil porejnovým sjazdom nové ciele a vplynul na utvorenie nových organizácií stavovských. Ekonomistí sdružili sa v »Stowarzyszenie Ekonomistów i Statystyków Pol'skich« a zo sdružení právnikov vznikla »Stal'a Delegacja Zrzeszeń i Instytucyj Prawniczych Rzeczypospolitej Polskiej« — najvyššia to organizácia právnická v Polsku. Tato organizácia má, medzi inými, účel usporiadať, každých päť rokov v inom univerzitnom meste, všeobecný sjazd práv-